

SIFIR
ATIK

- ❖ İşe yaramaz hale gelen,
- ❖ Kullanım süresi dolmuş
- ❖ Yaşadığımız ortamdan uzaklaştırılması gereken maddelere; «ATIK» denir.

Neden Sıfır Atık

Türkiye, nüfus ve ekonomik olarak gelişen ve büyüyen bir ülkedir. Ekonomik büyüme ve nüfus artışı ile oluşan atık miktarları da hızla artmaktadır

Bu hızlı artışı kontrol altına almak adına son 25 yılda dünyada ciddi bir farkındalık oluşturma çabası başlamıştır.

Dünyada 1900 yılına göre bugün, Kişi başına enerji tüketimi 3 katına, Hammadde kullanımı 2 katına, Dünya nüfusu ise 5 katına çıkmıştır.

Neden Sıfır Atık

SIFIR ATIK İLE

- Tüketimi azaltmak
- Tekrar kullanılan, yenilenebilen veya geri dönüştürülebilir ürünleri kullanmak,
- Sürdürülebilir ürünler satın almak
- Geri dönüşümü artırmak, v.b. gibi...

SAĞLANACAKTIR.

"Sıfır Atık", israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atığın miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedefdir.

Doğal kaynakların uzun süre kullanılabilmesi için oluşan atıkların sistemli bir şekilde geri kazanılması veya uygun yöntemlerle bertaraf edilmesi gerekmektedir.

İlk üretime kıyasla metal ve plastik atıkların geri kazanımı ile %95 enerji tasarrufu sağlanmaktadır.

1 ton kağıdın geri kazanımı 17 ağacı kesilmekten kurtarır.

Atık Yönetim Hiyerarşisi

Etkin bir şekilde uygulanması çevre kirliliğinin minimize edilmesini sağlamaktadır.

Bununla birlikte bu uygulama çevre kirliliğinin giderilmesi için oluşan maliyetlerin en aza indirilmesi bakımından da önem arz etmektedir.

İDEAL ATIK YÖNETİM HİYERARŞİSİNDE

- ❖ Atıkların oluştuğu yerde önlenmesi, önlenemediği durumda yeniden kullanımı,
- ❖ Yeniden kullanım imkânı olmayan atıkların ise ekonomiye kazandırılması amacıyla , maddesel geri kazanımı veya enerji olarak geri kazanımı gerekmektedir.
- ❖ Ancak uygun bir geri kazanım yöntemi olmaması halinde atıkların nihai bertarafı tercih edilmelidir.

ÖNLEME

- Tüketimi azaltarak,
- Tekrar kullanılan, yenilenebilen veya geri dönüşebilen ürünlerin üretimini teşvik ederek,
- Sürdürülebilir ürünler satın alarak,
- Geri dönüşümü artırarak,

AZALTMA

- Üretim aşamasında daha az atık üreten yöntemler kullanılarak,
- Daha az atık oluşturacak ürünler tercih edilerek,

YENİDEN KULLANMA (TEKRAR KULLANIM)

- Kırılan, bozulan eşyalar tamir edilip yeniden kullanılarak,
- Kullanılmayan eşyaların ihtiyaç sahiplerince tekrar kullanımı sağlanarak,
- Tek kullanımlık ürünler tercih edilerek,

ATIKLARIN SINIFLANDIRILMASI

- 1- Tehlikesiz Atıklar
- 2- Tehlikeli Atıklar

ATIK PİLLER

İçeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağlığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir. Bir pil bir olimpik havuzu doldurmaya yeterli 600 bin litre suyu kirletebilir.

BİTKİSEL ATIK YAĞLAR

Atıksu toplama sistemlerinin daralmasına ve tıkanmasına, toprak kirlenmesi ile beraber yeraltı suyu kirlenmesine sebep olmaktadır. 1 lt atık yağ 1 milyon litre içme suyunu kirletmektedir. Bu nedenle ayrı toplanması gerekmektedir.

ATIK ELEKTRİK VE ELEKTRONİK EŞYA

İçeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağlığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.

TEHLİKELİ ATIKLAR

- Tehlikeli atıklar: yanıcı, yakıcı, kanserojen, patlayıcı, tahriş edici, zehirli atıklardır.
- Toner-kartuşlar
- Kontamine ambalajlar
- Kontamine filtreler
- Basıncılı kaplar vb.

TIBBİ ATIKLAR

Doğrudan veya dolaylı yollarla bulaşan, hastalıklara sebebiyet verebilen atıklardandır. Bu nedenle hiçbir suretle diğer atıklarla karıştırılmamalı, ayrı olarak toplanması sağlanmalıdır.

ORGANİK ATIKLAR

Meyve ve sebze artıkları, yumurta kabukları, çay posaları, park-bahçe atıkları vb. bitkisel kökenli atıklardır.

Organik atıklar toplanarak, kompost makinesinde kompost yapılmaktadır. Elde edilen kompost, toprak iyileştirici özelliindedir.

Sıfır Atık Uygulamasına Geçilmesi

Odak Noktası

Mevcut Durum

Planlama

İhtiyaçlar

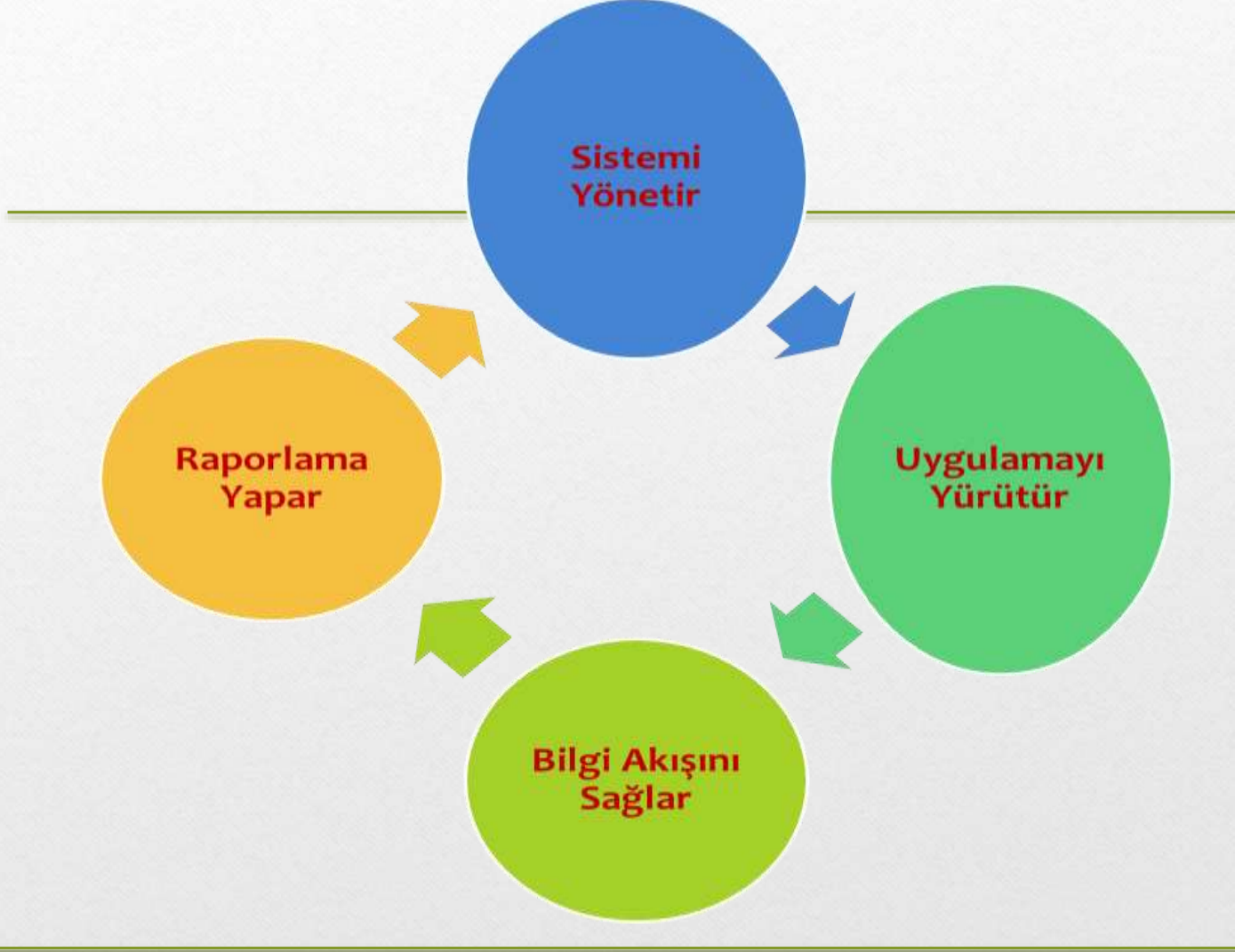
Eğitim

Uygulama

Değerlendirme

Odak Noktası

Mevcut Durum

Atığın Özelliđi, Miktarı, Biriktirme ve Taşıma Yöntemleri, Atık Geçici Depolama Alanları, Atığın Teslim Edileceđi Yerler belirlenerek mevcut durum ortaya konur

Planlama

Mevcut Durum Ele Alınarak Kuruma özgün termin planı hazırlanır.

**İhtiyaç ve
Temin**

Eğitim

Uygulama

Değerlendirme

BİNA, YEMEKHANE VE AÇIK ALANDA BULUNMASI GEREKEN EKİPMANLAR

**BİNA, OFİS, İŞ YERİ,
KONUT, OKUL, AVM vb.
İÇMEKANLARDA**

**YOĞUN MİKTARDA
ORGANİK ATIK
OLUŞAN
NOKTALARDA
YEMEKHANELER VE
YEMEK HAZIRLAMA
BÖLÜMLERİNDE**

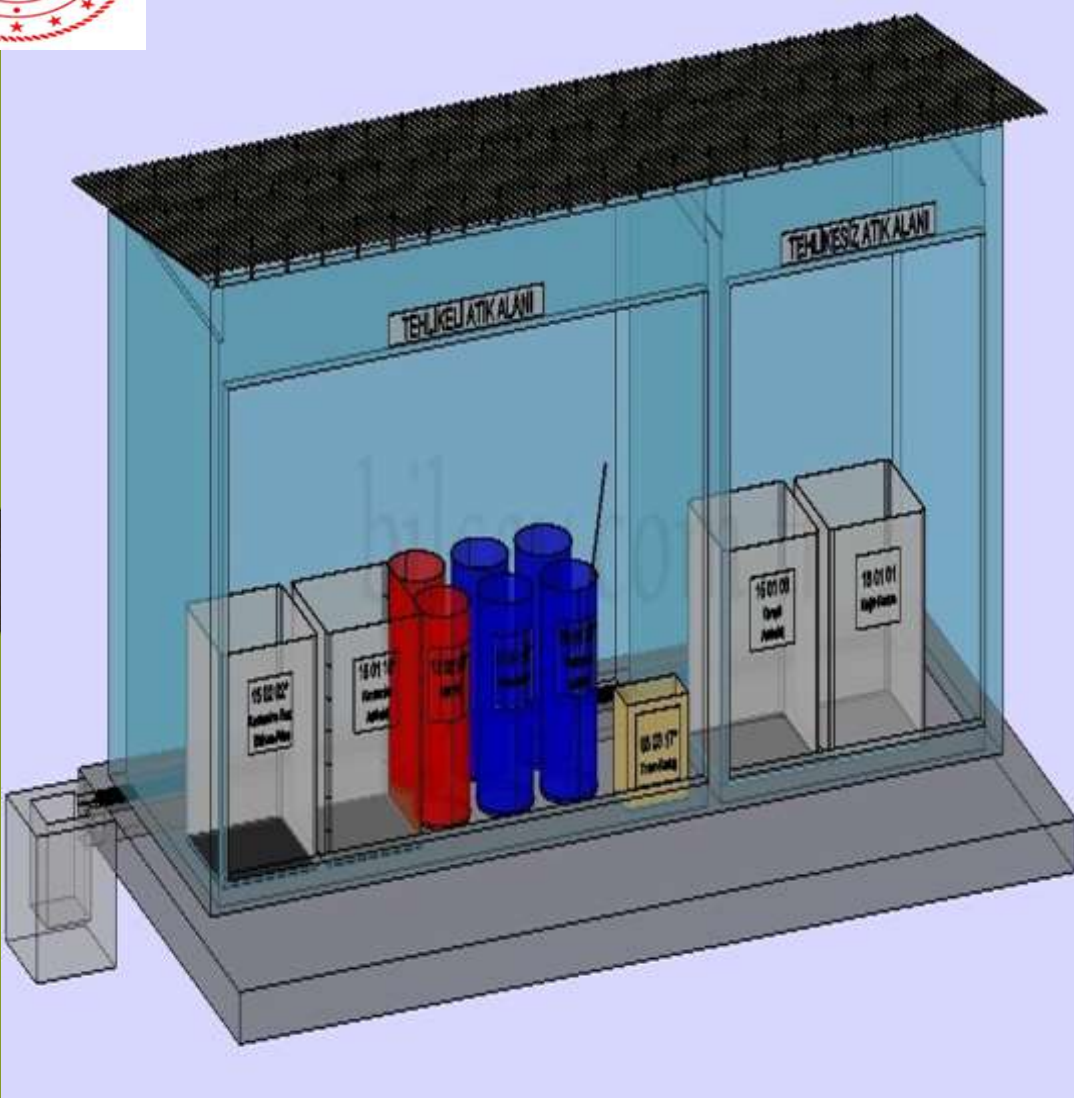
**CADDE, SOKAKLAR GİBİ
KAMUYA AÇIK ALANLARDA**

Geçici Atık Depolama Alanı

- İnsan trafiğinden uzak araçların yanaşabildiği
- Zeminin Beton ve geçirimsiz olması
- Zeminde Kör kuyu olması
- Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık alanında levhalandırma yapılması

Sıfır Atık Projesi, 2018-2023 dönemini içeren Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı çerçevesinde aşamalı olarak hayata geçirilecektir.

- ❖ Kamu kurumlarında,
- ❖ Terminallerde (havaalanı, otogar, tren garı vb.),
- ❖ Eğitim kurumlarında (üniversite, okul vb.), Alışveriş merkezlerinde,
- ❖ Hastanelerde,
- ❖ Eğlen-dinlen tesislerinde (otel, restoran vb),
- ❖ Büyük iş yerlerinde uygulanması hedeflenmektedir.

2023 yılında tüm Türkiye'de uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir.

Teşekkür Ederiz.

Pınar ÖCAL
Ziraat Yük. Mühendisi
pinar.ocal @csb.gov.tr